

حتی می‌توانیم یک قرارداد اجاره را بگوییم که در گروه PPP قرار می‌گیرد؛ مثلاً وزارت نفت که نیازی به مخازن ذخیره‌سازی دارد به بخش خصوصی بگوید شما بیایید این مخازن را بسازید اما من از شما طولانی‌مدت آن را اجاره می‌کنم؛ ممکن است قراردادی که نوشته می‌شود یک قرارداد اجاره باشد اما این PPP است، در واقع جزو گروه PPP قرار می‌گیرد. یا مثلاً اگر وزارت نیرو به یک سرمایه‌گذار بگوید شما بیایید برق تولید کنید من برق شما را با این قیمت تضمینی خریداری می‌کنم؛ ممکن است اصلاً اسم این قرارداد بشود قرارداد خرید برق اما در گروه PPP قرار می‌گیرد.»

ضرورت مشارکت عمومی خصوصی و نقش طرف عمومی در آن

دکتر شیروی درباره ضرورت مشارکت عمومی و نوع نقش آفرینی طرف عمومی اضافه کرد: «هر جایی مطرح می‌شود که دولت خودش را موظف به تأمین خدمات یا کالایی می‌داند، برایش مهم است که این‌ها تولید شود، بخش خصوصی به هزار و یک دلیل برایش اقتصادی نیست، ریسک‌هایش بالاست، هزینه‌هایش بالاست. اینجاست که دولت می‌آید ورود پیدا می‌کند، مثلاً به بخش خصوصی می‌گوید بیایید در این شهرستان یک بیمارستان بزنید، می‌گوید نمی‌صرفد، حالا چه کسی می‌آید در این بیمارستان خصوصی استفاده کند؛ درآمدتان هم در نمی‌آید. دولت می‌گوید اشکالی ندارد، اگر مثلاً یک بیمارستان صد تخت‌خوابه باشد من همیشه ۵۰ تخت‌خوابش را رزرو می‌کنم، خودم اجاره می‌کنم. حالا همین که گفت من این کار را انجام می‌دهم حالا این توجیه اقتصادی پیدا می‌کند، دیگر طرف می‌گوید من ۵۰ تختش را با این قیمت دارم به دولت می‌دهم، فرض کنید دولت هم می‌گوید باشد من زمین را هم در اختیار شما قرار می‌دهم، یک دفعه نگاه می‌کنید می‌بینید با تسهیلاتی که دولت قرار می‌دهد حالا زدن این بیمارستان برای بخش خصوصی توجیه‌پذیر می‌شود به جای اینکه دولت خودش بیاید بیمارستان بزند.»

مشارکت عمومی خصوصی در قوانین موضوعه

مؤلف کتاب قراردادهای بی‌اوتی درباره

تقدیم مجلس نشد و آن قضیه مسکوت باقی ماند تا سال ۱۳۹۷ که لایحه مشارکت عمومی خصوصی با یک سری نکات پیرامونی و مباحثی که مطرح بود دست آخر به مجلس تقدیم شد. البته این بحث مسکوت ماندن در مجلس هم ادامه پیدا کرد و یک سکوت تقریباً یک ساله‌ای هم در مجلس داشت، سال ۹۷ اعلام وصول شد، اواخر سال ۹۸ در کمیسیون عمران مطرح شد و گزارش کمیسیون اعلام شد که بخواهد لایحه به صحن برود. چنین وضعیتی را لایحه پیش گرفته بود.»

مشارکت عمومی خصوصی یک اصطلاح عمومی است

دکتر شیروی در پاسخ به اولین سؤال مبنی بر اینکه مبانی و الزامات مشارکت عمومی خصوصی چیست اظهار داشت: «اولین نکته این هست که مشارکت عمومی خصوصی را می‌توانید به اعتبارهای گوناگونی تقسیم‌بندی‌اش کنید، مثلاً می‌توانید به عنوان ابزاری برای خصوصی‌سازی تلقی کنید، می‌توانید به عنوان نمونه‌ای از تأمین مالی و اجرای پروژه‌های زیرساخت مطرحش کنید، می‌توانید جزو قراردادهای درازمدت و سرمایه‌گذاری یا Investment Contract ها این‌ها را دسته‌بندی کنید. به هر حال وابسته به اینکه شما از چه زاویه‌ای به آن نگاه کنید این روش‌های مشارکت عمومی خصوصی را شما می‌توانید اسم‌های گوناگون برایشان بگذارند، نویسندگان و افراد حسب آن تمرکزی که دارند در یکی از این گروه‌ها ممکن است آن را قرار دهند؛ مثلاً یکی می‌گوید این قرارداد سرمایه‌گذاری هست، یکی می‌گوید این روشی هست برای خصوصی‌سازی، یکی می‌گوید این جزو قراردادهای تأمین مالی هست؛ ابتدا باید خدمت شما عرض کنم که روش PPP به نظر من یک Generic Term هست یعنی یک اصطلاحی هست که قابل تطبیق هست بر روش‌های قراردادی متعددی. نباید تصور کنیم که یک قرارداد خاصی وجود دارد که اسم آن قرارداد مشارکت عمومی خصوصی است.»

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران افزود: «بنابراین وقتی ما از مشارکت عمومی خصوصی صحبت می‌کنیم نمی‌توانیم بگوییم این در کنار قراردادهای BOT هست یا BOO هست، نه؛ یک قرارداد BOT می‌تواند یک قرارداد PPP باشد. ما

در ابتدای این نشست کارشناس گروه حقوق پژوهش‌کنده تحقیقات راهبردی ضمن ارایه پیشنهادی از لایحه مشارکت عمومی خصوصی گفت: «اگر بخواهیم در مورد تاریخچه‌اش نکاتی را عرض کنیم؛ در سال ۹۱ تلاش‌هایی انجام شد از جانب سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های فنی و پیش‌نویسی آن زمان تقریباً تهیه شد برای این قضیه که با تغییراتی که دولت‌ها داشتند به ورطه فراموشی سپرده شد. سال‌ها گذشت تا سال ۹۵ که از جانب سازمان برنامه و بودجه لایحه‌ای در این زمینه مطرح شد که آن هم باز از جانب دولت